

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Výsledky hodnotenia Národného systému integrity spravovania na Slovensku

Tomáš Jacko

Transparency International Slovensko

21.7.2012

Pôvodná prezentácia: **Ctibor Košťál**

hlavný výskumník

Inštitút SGI

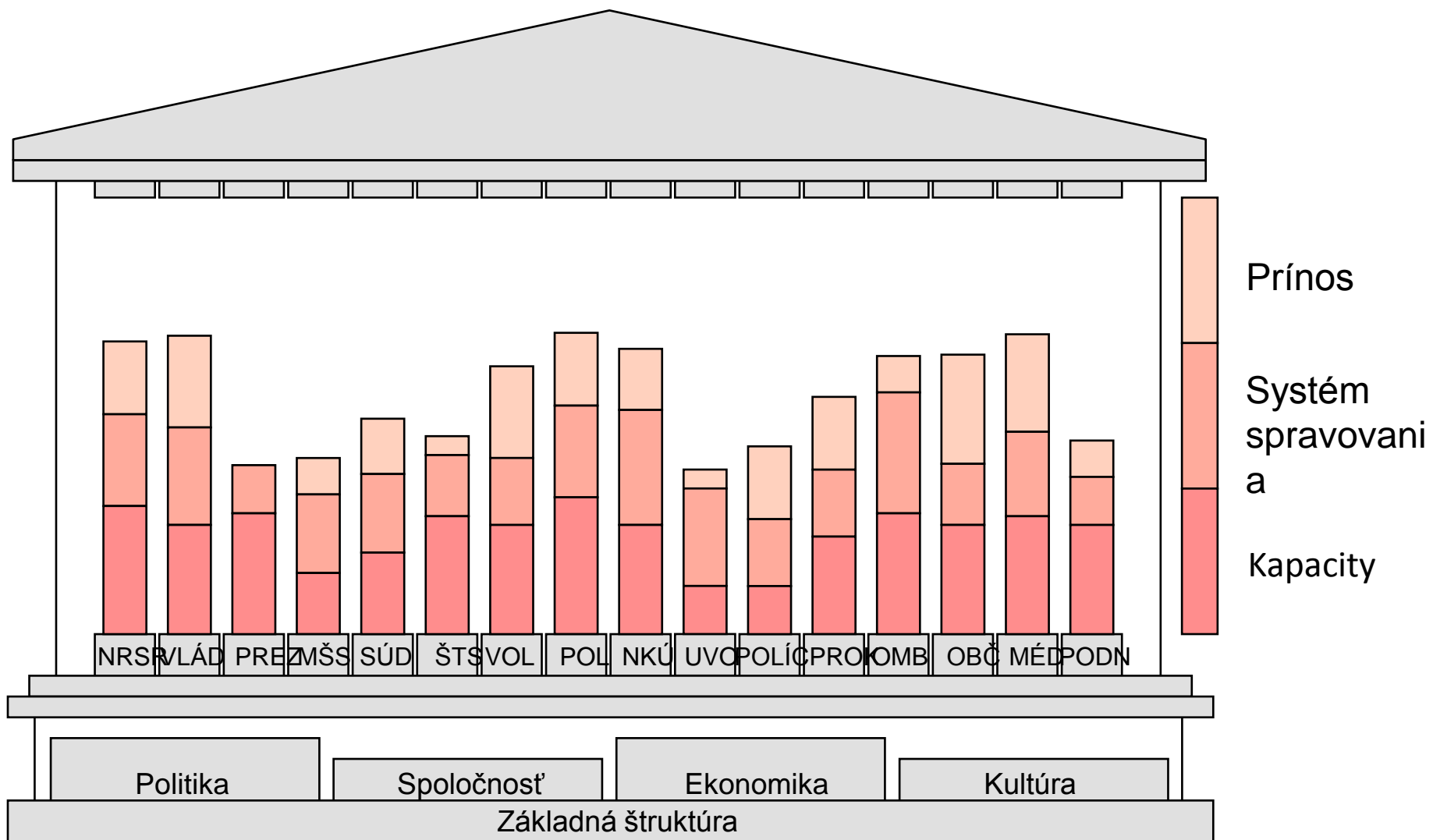

Projekt je financovaný programom Európskej únie Prevencia a boj proti kriminalite.
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs

Slovak Governance Institute
Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

Národný systém integrity spravovania

O výskume

- Výskum v 25 krajinách
- Výsledky medzi krajinami nie sú porovnateľné
- V SR bolo hodnotených 16 hlavných oblastí a 3 doplňujúce
- Obdobie od marca 2009 do septembra 2011
- Hodnotenie protikorupčného systému so zameraním na integritu
 - Potreba pevného systému ako základu pre boj proti korupcii
- Hodnotenie legislatívy i praxe
- Hodnotenie potenciálu inštitúcií a jeho využívania

Piliere

- 19 pilierov
- Každý pilier má svoje indikátory
- Indikátory rozdelené na:
 - 2 typy
 - Zákon (legislatíva) a Prax (ako to funguje)
 - 3 dimenzie
 - Kapacity, Systém spravovania, Prínos

Metodológia

- Indikátory
 - Hodnotenie – známkovanie
- Validizácia – viac úrovní
 - TI Sekretariat
 - Poradná skupina
 - Peer review
- Workshop – test odbornou verejnosťou

Indikátory

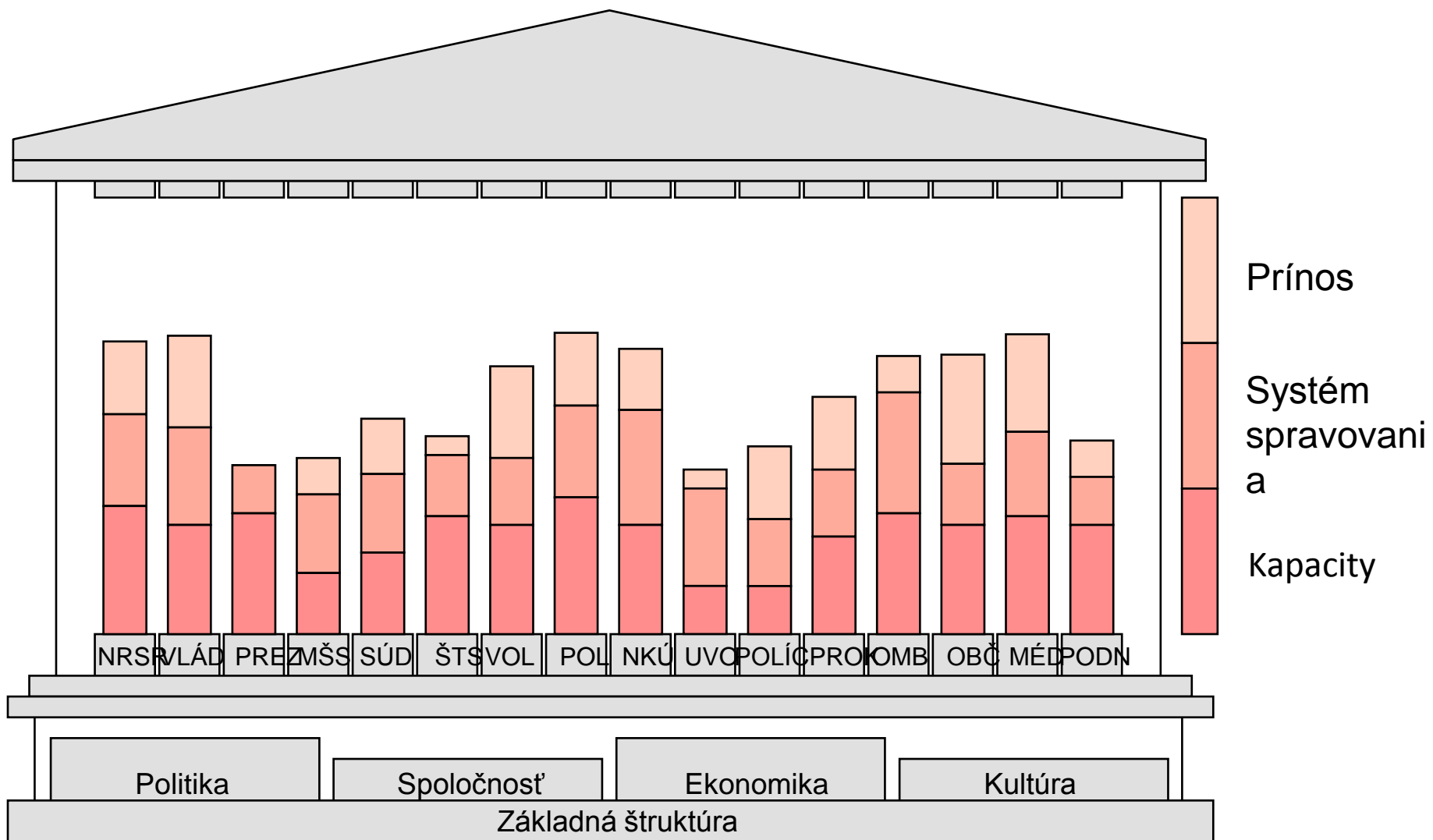
- ▶ Spolu cez 250 indikátorov
- ▶ 24 mesiacov spätne (od marca 2009 do sept. 2011)
- ▶ Zdroje:
 - Analýza dokumentov
 - Legislatíva, evaluácie, stratégie, výskumné práce, analýzy
 - Rozhovory
 - Minimálne 2 – vyvážené (napr. senior zamestnanec a nezávislý expert)
 - Praktické overovanie
 - Zasielanie infožiadostí – sledovanie reakcie

Hlavné zistenia

- **Hlavným nedostatkom v SR je implementácia pravidiel (zákonov) v praxi**
- **Zákony sú v mnohých oblastiach nastavené dostatočne**
- **Nevyužitý potenciál viacerých inštitúcií**
- **Zdroje nie sú hlavný problém**
- **Chýbajúce pravidlá – etické kódexy a pod.**

Národný systém integrity spravovania

Hlavné zistenia

- **Slabšie oblasti - nedostatky**
 - Súdnictvo
 - transparentnosť
 - zodpovedanie sa
 - Polícia - progres v ostatných rokoch
 - ľudské zdroje – fluktuácia
 - nezávislosť – politické zásahy
 - transparentnosť – obsadzovanie pozícií
 - Prokuratúra
 - transparentnosť – informovanie, výber ľudí
 - zodpovedanie sa

Hlavné zistenia

- **Slabšie oblasti – nedostatky**

- ÚVO

- nezávislosť - politický tlak
- formalizmus

- Miestna štátna správa

- nezávislosť – politické nominácie na všetkých úrovniach
- transparentnosť a zodpovedanie sa - nedostatok informácií a komunikácie

- Podnikateľské prostredie

- pasivita a nízka miera otvorenosti
- odhaľovanie protizákonnosti – chýba ochrana

- Prezident

- pasivita v otázkach korupcie

Hlavné zistenia

- **Uspokojivé oblasti**
 - Médiá
 - aktívne v odhaľovaní korupcie
 - kapacitný problém
 - Občianska spoločnosť
 - kontrolná funkcia
 - nedostatok zdrojov
 - NR SR
 - prijatie protikorupčných zákonov
 - otvorenosť

Hlavné zistenia

- **Uspokojivé oblasti**

- Vláda SR

- protikorupčná snaha
- otvorenosť

- NKÚ SR

- odbornosť
- nevyužité kapacity

- Politické strany

- nezávislosť
- kapacita

Odporúčania

- Prijat' legislatívu na ochranu oznamovateľov trestnej činnosti („**whistleblowers**“) a zaviesť nástroje ich ochrany v praxi – napr. nezávislý podporný fond.
- Prijat' novely relevantných zákonov, ktorých cieľom bude **zvýšenie nezávislosti inštitúcií** (NKÚ, ÚVO, PMÚ a iné) prostredníctvom transparentných výberových konaní na posty ich predsedov, založených na otvorenej súťaži kandidátov.
- Zaviesť stabilné **pravidlá kariérneho rastu** v rámci **polície**, spolu so stanovením základných pravidiel a predpokladov na obsadzovanie jednotlivých funkcií na rôznych úrovniach policajného zboru.
- Vytvoriť **nezávislú inšpekciu** oddelenú od policajného zboru a ministerstva vnútra (napr. po vzore ČR).
- V rámci súdnictva zaviesť jasné **pravidlá konfliktu záujmov** a **záväzný etický kódex** vo forme zákona, spolu so systémom **sankcií** za ich porušenie, pre všetky typy súdov v SR.

Odporúčania

- Sprísniť pravidlá **konfliktu záujmov a etický kódex zamestnancov v štátnej správe**, spolu so systémom sankcií za ich porušenie.
- Rozšíriť **povinný obsah majetkových priznaní** podávaných ústavnými činiteľmi, ako aj vedúcimi predstaviteľmi ústrednej štátnej správy, tak aby obsahovali detailné informácie a **otvoriť ich verejnej kontrole**.
- Vytvoriť **nezávislú inštitúciu** (komisiu) zaoberajúcej sa aj kontrolou majetkových priznaní poslancov NR SR.
- Prijať novelu zákona o **financovaní politických strán** s cieľom zjednodušiť súčasný model. Zároveň presunúť **kontrolu** nad financovaním politických strán do jednej, nezávislej inštitúcie.

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Národný systém integrity spravovania na Slovensku **Miestna štátna správa**

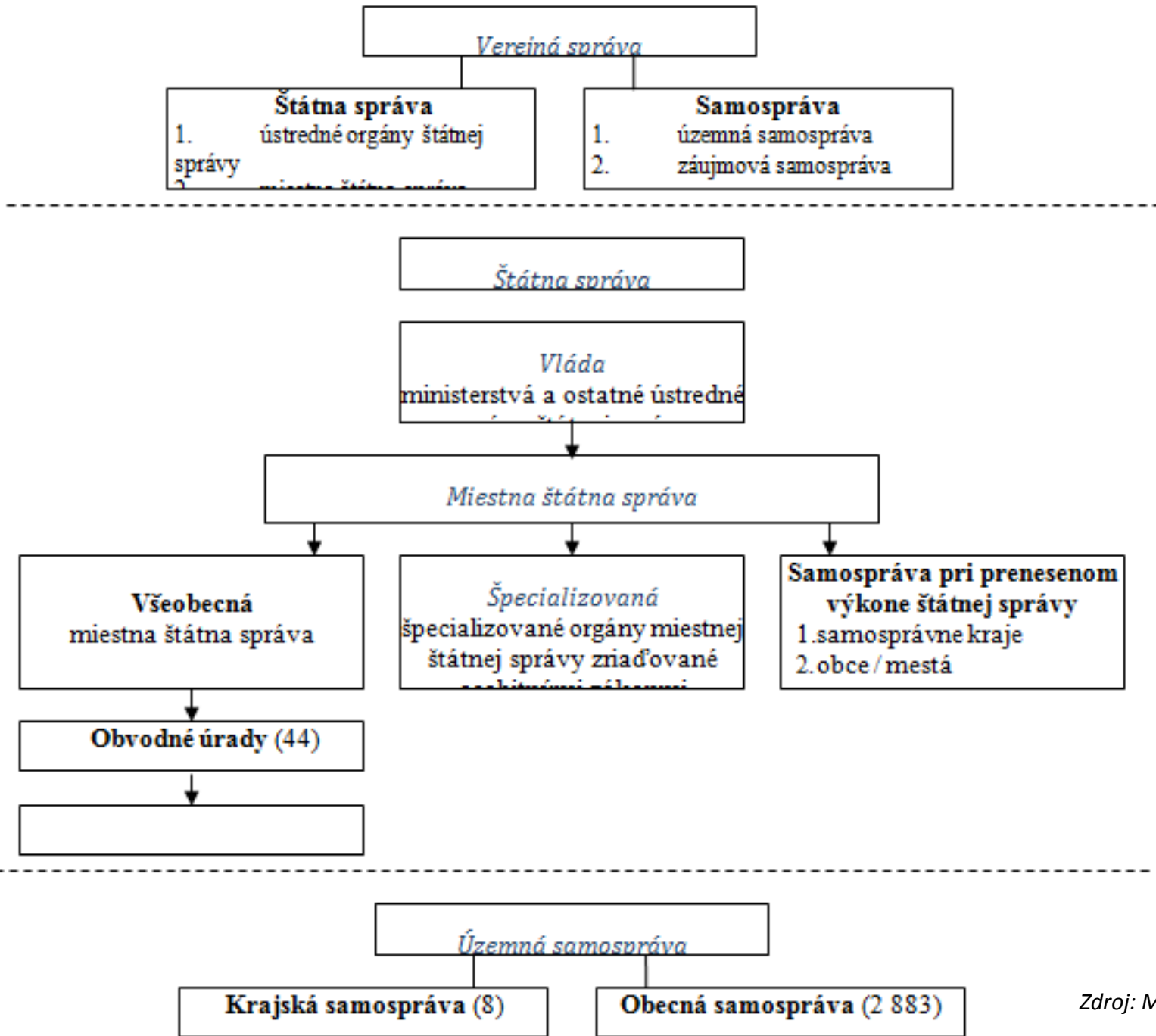
Projekt je financovaný programom Európskej únie Prevencia a boj proti kriminalite.
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs

21.7.2012
Tomáš Jacko

Miestna štátna správa

Organizácia a štruktúra:

- Štátnu správu na Slovensku tvoria orgány ústrednej štátnej správy a miestnej štátnej správy.
- **Miestna štátna správa** plní úlohy štátnej správy v rámci územnosprávnych celkov a skladá sa zo *všeobecnej miestnej štátnej správy* (obvodné úrady) a *špecializovanej miestnej štátnej správy* (napríklad Krajské školské úrady, Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny SR). Obvodné úrady sú rozpočtovými organizáciami štátu.
- Prednostu obvodného úradu vymenúva ...?
... vláda SR na návrh ministra vnútra. Ministerstvo taktiež určuje vnútornú štruktúru a organizáciu obvodného úradu.

Otázky

1. Do akej miery disponuje miestna štátna správa **adekvátnymi zdrojmi** na efektívny výkon svojich povinností?
2. Do akej miery je **nezávislosť** miestnej štátnej správy **chránená** zákonom?
3. Do akej miery je miestna štátna správa vo svojej činnosti **chránená od vonkajších zásahov**?
4. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré majú zabezpečiť **transparentnosť v manažmente financií, ľudských zdrojov a informácií** v miestnej štátnej správe?
5. Do akej miery sú opatrenia týkajúce sa transparentnosti manažmentu financií, ľudských zdrojov a informácií v miestnej štátnej správe **implementované**?
6. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré zaisťujú, že zamestnanci miestnej štátnej správy musia **podávať správy o svojej činnosti a zodpovedať** sa za ňu?
7. Do akej miery musia v **praxi** zamestnanci miestnej štátnej správy **podávať správy o svojej činnosti a zodpovedať** sa za ňu?
8. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré majú zaistiť **integritu zamestnancov** miestnej štátnej správy?
9. Do akej miery je v **praxi** zaistená **integrita zamestnancov** miestnej štátnej správy?
10. Do akej miery miestna štátna správa **informuje a vzdeláva verejnosť** o jej úlohe v boji proti korupcii?

Zhrnutie

- Na svoje fungovanie relatívne dostatočné **finančné aj technické prostriedky**
- K **personálnym zmenám** dochádza po každých parlamentných voľbách na základe zmien v ministerských pozíciách.
- **Politické nominácie** sú bežné, najmä na stredných a vyšších riadiacich pozíciách.
- Chýbajú funkčné mechanizmy, ktoré by zabraňovali neadekvátnemu **politickému zasahovaniu** do vymenovávania a povyšovania štátnych zamestnancov.
- Na úrovni miestnej štátnej správy nie sú v praxi k dispozícii žiadne účinné **nástroje kontroly**, ktoré by boli schopné odhaliť nedostatky a nekalé praktiky.
- **majetkové priznanie** vedúcemu úradu, nadriadený ho však len skontroluje, iná forma dohľadu nie je zavedená
- Zákon o slobodnom prístupe k informáciám OK

ALE **prístup k informáciám** bez použitia žiadosti o informáciu **obmedzený** a obsahuje vážne právne medzery.

Zhrnutie č.2

- **Prijímanie zamestnancov** po formálnej stránke prebieha v súlade so zákonom

ALE V praxi je však výberové konanie často vopred **dohodnutým procesom**.

- **Whistlebloweri**: ochrana osôb, oznamujúcich zločiny a nekalé praktiky v miestnej štátnej správe nedostatočná a v podstate neexistuje.
- Zákon o štátnej službe nestanovuje obmedzenia v **možnostiach zamestnať** sa po skončení výkonu štátnej služby.
- Základné **mechanizmy integrity** v miestnej štátnej správe sú väčšinou nefunkčné.
- chýba **kultúra využívania etických kódexov**, uplatňovania pravidiel o konflikte záujmov, alebo vytvárania pracovných pozícií zodpovedných za problematiku integrity zamestnancov a úradu

<http://www.minv.sk/?eticky-kodex-statneho-zamestnanca>

- absentuje **autorita**, na ktorú by sa mohol štátny zamestnanec obrátiť v prípade nejasností v pravidlách (etický kódex, dary).

1. *Do akej miery disponuje miestna štátna správa adekvátnymi zdrojmi na efektívny výkon svojich povinností?*

- V oblasti ľudských zdrojov **podobná** situácii v ústrednej **štátnej správe**.
- **Personálne zmeny** po každých voľbách na základe zmien v ministerských pozíciách.
- **Politické nominácie** sú bežné, najmä na stredných a vyšších riadiacich pozíciách – dosadenie vnímané aj ako lukratívna stranícka odmena
- Zmeny na nižších riadiacich pozíciách sú menej obvyklé
- **Plat úradníka miestnej štátnej správy** je v mnohých regiónoch **vyšší** a viac motivujúci ako plat zamestnanca miestnej samosprávy, čo zvyšuje lukratívnosť práce v miestnej štátnej správe (priemerný mesačný plat odhadovaný na cca 630 EUR)
- Neexistuje systém, ktorý by hodnotil **kvalitu práce** zamestnancov miestnej štátnej správy.
- **Rozpočet** neohrozuje dlhodobú stabilitu fungovania a je udržateľný

2. Do akej miery je **nezávislosť** miestnej štátnej správy chránená zákonom?

- **Nezávislosti** miestnej štátnej správy sa týkajú pravidlá uvedené v **Zákone o štátnej službe**: musia sa riadiť princípmi nestrannosti a politickej neutrality. Zákon od zamestnancov vyžaduje, aby sa zdržali správania, ktoré by mohlo poškodiť dôveru v ich nezávislé a objektívne rozhodovanie § 60 zákona štátnej služby.
- V záujme predchádzania **konfliktom záujmov** zákon stanovuje povinnosť štátnych zamestnancov zdržať sa správania, ktoré by mohlo spôsobiť konflikt medzi záujmami služobného úradu a osobnými záujmami štátneho zamestnanca. V tejto súvislosti zákon zdôrazňuje povinnosť „**nezneužívať informácie získané v súvislosti s vykonávaním štátnej služby na vlastný prospech alebo na prospech iného.**
- **voľné štátnozamestnanecké miesta** môžu obsadzovať použitím výberového konania, výberu alebo preložením štátneho zamestnanca. Dočasné miesta sa môžu obsadiť aj bez použitia výberového konania alebo výberu, v závislosti od typu obsadzovaného miesta. Cieľom výberového konania alebo výberu je overenie znalostí a schopností potrebných pre pozíciu štátneho zamestnanca. Výberové konanie riadi výberová komisia, o ktorej zložení rozhoduje služobný úrad vydaním predpisu.
- V prípade **vedúceho štátneho zamestnanca** použitím výberového konania alebo aj bez použitia výberového konania v prípade, že sa jedná o dočasnú pozíciu. Zákon tiež stanovuje pravidlá pre odvolanie vedúceho štátneho zamestnanca.
- **Neexistujú ďalšie nariadenia**, ktoré by zabraňovali **neprimeranému politickému zasahovaniu** do výberu a kariérneho postupu štátnych zamestnancov.

3. Do akej miery je miestna štátna správa vo svojej činnosti chránená od vonkajších zásahov?

- zamestnanci na **stredných a vyšších riadiacich pozíciách** v miestnej štátnej správe sa menia na základe politických dohôd po každých voľbách - všeobecná akceptácia tohto procesu vychádza z politickej dohody (donedávna) koalíčných strán
- Zmeny na **nižších riadiacich pozíciách** závisia od manažmentu na ministerstve, respektíve manažmentu konkrétneho úradu.
- **Charakter úradu** hrá pri **fluktuácii** zamestnancov tiež dôležitú úlohu. *Napríklad v prípade orgánov, ktoré vydávajú povolenia na začatie podnikateľských aktivít, dochádza k zmenám na pozíciách častejšie a vo väčšom rozsahu, keďže ekonomické stimuly spojené s ovplyvňovaním rozhodnutí sú silnejšie. Miera fluktuácie v jednotlivých úradoch vyvoláva pochybnosti o nezávislosti štátnych zamestnancov a kvalite ich práce.*
- **ALE** v orgánoch, ktoré vydávajú bežné povolenia, je fluktuácia zamestnancov menšia. Lebo potreba zachovať funkčnosť orgánu a jeho inštitucionálnu pamäť. Tento fenomén sa prejavuje najmä v orgánoch s vysokou úrovňou odbornosti, kde náklady spojené so zmenami na nižších riadiacich pozíciách sú príliš vysoké.
- Aj keď existujú pravidlá pre **vymenovávanie a kariérny postup** úradníkov v miestnej štátnej správe, sú prevažne len formálne a stredné a vyššie riadiace pozície sú obsadzované na základe **politických dohôd**. Z tohto hľadiska sú **neformálne kompetencie riadiacich pracovníkov** v prijímaní a prepúšťaní zamestnancov značné, a to aj napriek existujúcim právnym ochranným mechanizmom.
- Riadiaci pracovníci môžu **prepustiť „nežiaduceho“ zamestnanca** v priebehu troch mesiacov zmenou organizačnej štruktúry alebo použitím iných nástrojov. Dôsledok historického vývoja - noví riadiaci pracovníci nemali záujem si ponechať zamestnancov prijatých predchádzajúcimi kvôli nízkej dôvere
- **Nestrannosť** závisí aj od **zamerania** konkrétneho úradu. *Napríklad lesné úrady čelia veľkému tlaku zo strany lobistov a záujmových skupín. Na druhej strane je však situácia v prípade úradov vydávajúcich bežné povolenia neutrálnejšia, čo zvyšuje predpoklad väčšej nestrannosti ich konania.*

4. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré majú zabezpečiť transparentnosť v **manažmente financií, ľudských zdrojov a informácií** v miestnej štátnej správe?

- Podľa zákona o štátnej službe štátni zamestnanci podávajú **vedúcemu úradu svoje majetkové priznanie** do 30 dní od nástupu do štátnej služby a k 31. marcu každého roka za predchádzajúci kalendárny rok.
- **Vedúci** úradu podáva majetkové priznanie **Úradu vlády SR**. Majetkové priznanie musí obsahovať informácie ohľadne nehnuteľného majetku, hnutel'ného majetku a majetkových právach.
- **Vedúci úradu preskúma úplnosť majetkového priznania** a ak je potrebné, písomne požiada štátneho zamestnanca o spresnenie alebo doplnenie informácií v majetkovom priznaní. Vedúci úradu majetkové priznanie vyhodnotí, aby posúdil rast majetku. V prípade, že má pochybnosti o pravdivosti uvedených údajov v súvislosti s nehnuteľným majetkom, štátny zamestnanec predloží dokument obsahujúci informácie o dátume a spôsobe nadobudnutia majetku, jeho hodnote alebo nákladoch spojených s jeho vyhotovením. V prípade, že sa jedná o hnutel'ný majetok, štátny zamestnanec predloží informácie o svojom hnutel'nom majetku a majetkových právach. Ak sa pri vyhodnotení majetkového priznania zistí prírastok v majetku, ktorý presahuje súhrn jeho platu a iných príjmov, štátny zamestnanec je povinný vyčíslíť hodnotu majetku alebo preukázať jeho pôvod v lehote stanovenej vedúcim úradu, nie kratšej ako 60 dní.
- Na základe **zákona o slobodnom prístupe k informáciám** sú orgány miestnej štátnej správy povinné sprístupniť informácie o svojich kompetenciách, organizačnej štruktúre, ako aj zoznam predpisov a nariadení, ktorými sa riadia.

4. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré majú zabezpečiť transparentnosť v manažmente financií, ľudských zdrojov a informácií v miestnej štátnej správe?

- Zákon tiež vyžaduje, aby orgány miestnej štátnej správy zverejňovali „**materiály programového, koncepčného a strategického charakteru a znenie navrhovaných právnych noriem po ich uvoľnení na medzirezortné pripomienkové konanie**“
- Podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám **zverejňujú písomné zmluvy**, ktoré obsahujú informácie, získané za verejné prostriedky alebo týkajúce sa používania verejných prostriedkov, nakladania s majetkom štátu alebo s finančnými prostriedkami EÚ – oficiálny web alebo Obchodný vestník.
- Orgány miestnej štátnej správy zverejňujú **kópie objednávok na tovar a služby** na svojich oficiálnych webových stránkach do desiatich pracovných dní od ich vyhotovenia. Taktiež zverejňujú kópie faktúr za tovar a služby do desiatich pracovných dní od dátumu ich doručenia a najneskôr do tridsiatich dní od dátumu zaplatenia.
- Podľa zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný **viest evidenciu obsahujúcu všetky doklady a dokumenty z použitého postupu obstarávania a uchováva ich po dobu päť rokov** od uplynutia lehoty viazanosti ponúk. Dokumentácia obsahuje zdôvodnenie použitia rokovacieho konania, súťažného dialógu alebo použitia zrýchleného postupu v užšej súťaži alebo v rokovacom konaní so zverejnením. **Odôvodnenie** vylúčenia **mimoriadne nízkych ponúk** a odôvodnenie použitia konkrétneho obstarávacieho postupu sú tiež **súčasťou** dokumentácie.
- Služobný úrad **povinný** oznámiť informácie o **výberovom konaní** alebo výbere v tlači alebo v iných verejnosti všeobecne prístupných prostriedkoch masovej komunikácie najmenej tri týždne pred jeho začiatkom. *Informácie o vnútornom výberovom konaní služobný úrad oznámi prostredníctvom všeobecne prístupného prostriedku komunikácie v služobnom úrade a na mieste, ktoré je prístupné všetkým zamestnancom služobného úradu.*

5. Do akej miery sú opatrenia týkajúce sa **transparentnosti manažmentu financií, ľudských zdrojov a informácií** v miestnej štátnej správe **implementované**?

- **Prístup občanov k informáciám** o miestnej štátnej správe bez použitia žiadosti o informáciu je obmedzený a dostupnosť informácií má vážne medzery.
- **Webové stránky** mnohých orgánov neobsahujú dostatok informácií.
- **Chýbajú** takzvané „one stop shops“ (**jednotné kontaktné body pre zákazníka**), ktoré by zjednodušili a uľahčili prístup občanov k službám. Miestna štátna správa tak predstavuje veľkú pavučinu úradov s minimálnymi informačnými väzbami medzi nimi, čo sa odráža na možnosti prístupu občanov k informáciám. – **aktuálne snaha riešiť zo strany vlády.**
- V praxi zamestnanci miestnej štátnej správy podávajú majetkové priznania v súlade so zákonom. Tak ako v iných oblastiach, aj tu sú **majetkové priznania nedostatočne špecifické a takmer nekontrolované**, takže zamestnanec môže uviesť v majetkovom priznaní prakticky čokoľvek pri minimálnej hrozbe odhalenia.
- V praxi je výberové konanie často **vopred dohodnutým procesom** a pozícia (napríklad v komisii) je v takýchto prípadoch obsadená človekom, ktorý zabezpečí „**požadovaný výsledok**“. Informácie o výberových konaniach sú dostupné na internete, ale dôvera občanov vo férovosť a transparentnosť týchto procesov je sporná a vyúsťuje do nízkeho záujmu o pozície v miestnej štátnej správe.

6. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré zaisťujú, že zamestnanci miestnej štátnej správy musia **podávať správy o svojej činnosti a zodpovedať sa za ňu?**

- Právna úprava „**whistleblowingu**“ **neexistuje**. Právny predpis deklaruje právo podať sťažnosť, na druhej strane však nedokáže zabezpečiť štátnemu zamestnancovi **ochranu** pred možným postihom.
- Občania môžu podať **sťažnosť** podľa zákona o sťažnostiach, ktorý stanovuje postupy vybavovania sťažností. Všetky orgány štátnej správy sú povinné prijímať sťažnosti. Prijatú sťažnosť vybaví orgán, ktorého predmetom činnosti je oblasť, v ktorej boli podľa sťažovateľa porušené jeho práva. Ak prijatá sťažnosť nie je v kompetencii orgánu, sťažnosť je postúpená orgánu príslušnému na vybavenie sťažnosti najneskôr do desiatich pracovných dní od jej doručenia, pričom orgán je povinný upovedomiť o skutočnosti sťažovateľa.
- **Sťažnosť nesmie vybavovať** štátny zamestnanec, na ktorého je sťažnosť určená, zamestnanec v jeho pôsobnosti, alebo zamestnanec, ktorého nezaujatosť by mohla byť ovplyvnená jeho vzťahom k sťažovateľovi, predmetu sťažnosti alebo zamestnancovi, ktorého konanie je dôvodom sťažnosti. Príslušný orgán je povinný spracovať a vybaviť sťažnosť do 60 pracovných dní.
- Čo sa týka **trestnoprávnej zodpovednosti** štátnych zamestnancov, podliehajú rovnakým pravidlám ako akýkoľvek občan.
- **Vnútorne kontroly** sa vykonávajú na základe osobitných predpisov. Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite stanovuje **tri kontrolné mechanizmy**, ktorými sú: finančná kontrola, vnútorný audit a vládny audit.

7. Do akej miery musia v **praxi** zamestnanci miestnej štátnej správy **podávať správy o svojej činnosti a zodpovedať sa za ňu?**

- **nie sú v praxi** k dispozícii žiadne účinné nástroje kontroly, ktoré by boli schopné odhaliť nedostatky a nekalé praktiky. *Vedúci úradu je zodpovedný vláde a o činnosti úradu ju informuje prostredníctvom výročných správ. Keďže sú predstavitelia úradov často politicky spriaznení, podávanie správ je spravidla iba formálnou záležitosťou.*
- **NKÚ** disponuje nástrojmi na kontrolu miestnej štátnej správy, pričom sa zameriava najmä na kontrolu dodržiavania právnych predpisov a výdavkov. NKÚ **nepôsobí ako audítor hodnotiaci vnútorné mechanizmy príslušného orgánu**. Vnútorná kontrola má na starosti časť kontrolnej právomoci, nie je však nezávislá od miestnej štátnej správy.
- Vzhľadom na **absenciu právnych predpisov o ochrane „whistleblowerov“** je ochrana osôb oznamujúcich zločiny a nekalé praktiky v miestnej štátnej správe nedostatočná, respektíve **neexistuje**.
- Samotný **inštitút sťažností** má otázný význam a minimálny reálny dopad, pretože **neobsahuje možnosť súdneho preskúmania** alebo účasti v konaní.

8. Do akej miery sú zavedené opatrenia, ktoré majú **zaistiť integritu zamestnancov miestnej štátnej správy?**

- **Etický kódex** pre zamestnancov štátnej správy, vydaný Ministerstvom vnútra SR, stanovuje **základné pravidlá správania** zamestnancov štátnej správy na základe všeobecne uznávaných morálnych a spoločenských pravidiel a hodnôt, a tiež stanovuje pravidlá týkajúce sa darov a iných výhod, konfliktu záujmov a zneužitia služobného postavenia, ktoré sú z veľkej časti zakotvené aj v zákone o štátnej službe.
- **Zákon o štátnej službe** : povinnosť zdržať sa správania, ktoré by mohlo spôsobiť **konflikt medzi záujmami** služobného úradu a osobnými záujmami štátnych zamestnancov. Zákon ustanovuje povinnosť štátneho zamestnanca nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom štátnej služby pre svoj osobný prospech alebo prospech iného, ako aj povinnosť zachovávať dôvernosť takých informácií.
- Zákon nepovoľuje štátnym zamestnancom **prijímanie darov** alebo iných výhod od fyzických alebo právnických osôb alebo vyžadovanie darov či iných výhod v súvislosti s výkonom štátnej služby. Dary a iné výhody, poskytnuté zamestnávateľom alebo v rámci oficiálnych stretnutí, sú považované za **výnimku**.
- Zákon o štátnej službe štátnym zamestnancom **nepovoľuje vykonávanie podnikateľskej činnosti**, členstvo v riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánoch právnických osôb, ako ani vykonávanie zárobkovej činnosti, ktorá je v opise podobná činnosti, ktorú vykonáva ako štátny zamestnanec.
- **Služobný úrad** reguluje **služobné cesty** a rozhoduje o začiatku, celi, použitej doprave, trvaní a účele služobnej cesty.
- Zákon taktiež reguluje **zamestnávanie blízkych osôb** a znemožňuje ich zaradenie do vzájomnej podriadenosti alebo nadradenosti alebo na také pozície, kde by jedna z osôb mala na starosti kontrolu finančných operácií vykonávaných svojou blízkou osobou.

9. Do akej miery je v **praxi** zaistená **integrita zamestnancov** miestnej štátnej správy?

- Základné mechanizmy zabezpečovania integrity v miestnej štátnej správe sú **väčšinou nefunkčné**.
- Podobne ako v prípade ústrednej štátnej správy, aj v miestnej štátnej správe **chýba kultúra dodržiavania etických kódexov**, pravidiel o **konflikte záujmov**, a **neexistujú pozície úradníkov**, ktorý by mali v náplni práce problematiku integrity zamestnancov a úradu
- **verejného obstarávania** na úrovni miestnej štátnej správy, nie sú v ňom obsiahnuté protikorupčné ustanovenia, čo súvisí s tým, že pozície v systéme sú obsadzované hierarchicky a politické strany šíria svoj vplyv z centra smerom nižšie. Uvažuje sa o potenciálnom zavedení on-line aukčných metód, ktoré by mohli priniesť zmenu.

10. Do akej miery miestna štátna správa **informuje a vzdeláva verejnosť** o jej úlohe v boji proti korupcii?

- **žiadne** relevantné a/alebo významné nástroje pre vzdelávanie verejnosti v oblasti boja proti korupcii na úrovni miestnej štátnej správy.

Čo sa chystá?

- „Chceme priniest' bezprecedentnú transparentnosť, zlacnenie a zrýchlenie obstarávania,“ *R. Kaliňák*
- Zníženie počtu úradov, zlučovanie, sťahovanie úradov pod jednu strechu. 745 → 79.
- Mení sa aj slovník: *transparentnosť, efektívnosť, klientsky prístup, verejná kontrola, zodpovednosť, kvalita.*
- Sounds like good news?

Ďakujem 😊

- Otázky, komentáre, opravy....
- jacko@transparency.sk